

17.10.2016

Круглий стіл: «Відновлювані джерела енергії (ВДЕ) та енергоефективність (ЕЕ) в новій Енергетичній стратегії України»

12 жовтня 2016 р. за підтримки Представництва Фонду ім. Гайнріха Бьоля в Україні у Комітеті Верховної Ради України з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки відбувся круглий стіл на тему: «Відновлювані джерела енергії (ВДЕ) та енергоефективність (ЕЕ) в новій Енергетичній стратегії України – імітація змін чи основа для реформи енергетичного сектору?» ([Представництво Фонду ім. Гайнріха Бьоля в Україні](#)).

Під час круглого столу було обговорення актуалізації Стратегії енергетичного розвитку України на період до 2035 року Міністерством енергетики та вугільної промисловості. Було розроблено вже кілька версій нової Стратегії, остання ще в розробці і не публікувалась. Фінальний варіант попередньої версії був опублікований на сайті Міністерства ще в червні минулого року. У цій версії до 2020 р. пропонується досягти показника в 9,6 % електроенергії виробленої з ВДЕ (відновлювальних джерел енергії), до 2025-го – 13,3 %, до 2030-го – 17,3 %, до 2035-го – 19,5 %. Для порівняння: в ЄС поставлена мета до 2030-го року – досягти позначки у 27 %.

Слід зазначити, що в той же час Національним планом дій з відновлюваної енергетики на період до 2020 р. закріплено мету досягти 11 % споживання енергії з ВДЕ. Національним планом дій з енергоефективності на період до 2020 року – 9 %.

Утім, жодна з вищезазначених цілей не є достатньо амбітною. Хоча реформування енергетики України і потребуватиме значних інвестицій, але ці інвестиції можна отримати лише поставивши перед собою мету, котра буде оцінена міжнародними партнерами, які переконані в серйозному ставленні України до проблем змін клімату. Не слід забувати і про фінансування на заходи зі зниження викидів парникових газів, яке може виділятися в рамках реалізації положень Паризької угоди, яку Україна ратифікувала.

До цього часу скорочення викидів парникових газів в Україні було зумовлене переважно зниженням кількості населення та падінням економіки. Щойно економіка України почне розвиватись, як зросте споживання електроенергії і обсяги викидів. Тож необхідно, щоб дії, направлені на скорочення викидів, провадилися паралельно із зростанням економіки, забезпечивши так званий декаплінг енергетичного зростання.

Забезпечення енергією зі 100 % ВДЕ є дешевшим, ніж існуюча система енергопостачання, котра базується на ядерній енергетиці та викопних енергоносіях. Розроблена правильним чином система 100 % відновлювальної енергії, яка включатиме рішення для зберігання енергії, може забезпечити стабільне постачання електроенергії протягом всього року, включаючи пікові навантаження. Відповідне дослідження того, яким чином досягти цієї мети до 2050 р. наразі виконується Представництвом Фонду ім. Гайнріха Бьоля в Україні у партнерстві з Інститутом економіки і прогнозування НАН України.

Енергетична стратегія України до 2035 року повинна бути оновлена таким чином, щоб забезпечувати енергетичний перехід, диверсифікацію споживання енергоресурсів в сторону відновлюваних джерел енергії, скорочення використання викопного палива, декарбонізація економічного зростання та формування внутрішнього ринку торгівлі квотами. Також Україна повинна провадити політику скорочення викидів згідно з прийнятими зобов'язаннями в рамках Паризької кліматичної угоди.